

* Deseto izdanje Kraljodvorskega rokopisa se je začelo tiskati v Pragi.

* Gospod bibliotekar narodnega muzeja v Pragi, Vaclav Hanka, je začel na visocih Praških šolah vsak torek in četrtek učiti primerajčo slovnico slovanskih narečij.

* Ruskimu kiparju Kotzebue je ruski car naročil, vse imenitniši prigodbe iz življenja slavnega Suwarowa izobraziti; v ti namen se bo v Italio podal zavolj njegovih bitev s Francozi.

* V Pragi se natiskuje neko pismo Bulgarina prijatelja Gerkov v bulgarskeji hirarchii; spisal ga je Natanael Stojanov, ki ima še druge dela za tisk pripravljene.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz ruske meje konec septembra. V malo letih bodo na Ruskem železnice veliko pomembo dosegle. Vlada jih namerja potegniti: Iz Petrograda v Moskvo, iz Petrograda v Varšavo, iz Varšave v Moskvo, od tod do Černiga morja, pred kot ne tudi v Odeso; prva kakor je znano, je že dodelana in seže 87 milj dalječ. Za 3 sreberne rublje (4 gold. 40 kr.) se zamoreš zdaj iz Moskve v Petrograd peljati. Gotovo neizrečeno niska cena, ker na miljo še 4 kr. ne pride. Na železnici, ki ima peljati v Varšavo, se kaj marljivo dela. Osebuje društva so sklenile več stranskih železnic napraviti. Sila važna bi bila železnica do Černiga morja, in sicer na vse strani, ne le, kar sploh kupčije, ampak tudi zavolj tega, ker bi peljala memo izrekljivo bogatih kopač premoğa, ki bi se zamogel na vse kraje voziti in bi vse železnice s kurjavo previdil. Ako bi ruski car na tako vižo Černo morje z izhodnim zvezal, bo to kmetijstvo, obertnijo in kupčijo neizrečeno povzdignilo in blagostanje velike države močno pospešilo.

Iz Dalmatinskega konec septembra. Gotovo je vladi in občinstvu v velik dobiček, ako neha kupovati siciliansko sol in svoje solnice bolj povzdigne. To se bo zdaj, kakor se vidi, zgodilo in govoré, da je 80.000 forintov namenjenih, solnice v Stonji z asfaltom dlažiti, da sol ne bo samo bolji in čisteji, ampak da se je bode tudi več pridelalo v bolj kratkem času. Več sto štirj. sežnjevi je že popravljenih. To početje bo bogat sad rodilo. Samoprodaja soli nese državni denarnici veliko in sicer toliko več, kolikor več in boljši soli se pridelajo. Benetke, reven ribški otok, se imajo le samoprodaji soli zahvaliti, da so do take slave in mogočnosti dospele; tudi Dubrovniku je ta reč kviško pomagala. Kako se da sol poboljšati, se vidi na Angleškem, kjer je do leta 1823 nje samoprodaja vlada imela in je je 2 miliona centov na leto pridelala, ktere se je poldrugi milion doma porabilo, ostanek pa se je v druge dežele prodal. Pozneje pa je ta samoprodaja nehala in vlada je je obertnijstvu izročila, ki se je na čudno vižo dvignila. V letu 1830 se je je že trikrat in v letu 1849 šestkrat toliko pridelalo. Lahko si zamorete misliti, kak dobiček to da obertniji in kupčiji, in pri tem je sol posebno cena, iz česar spet izvira mnogo mnogo dobriğa brez razločka za vse stanove. Tudi sodo delajo iz soli, kar je spet obertniji in kupčiji v velik prid.

Iz Krajnja 6. oktobra. Ker je že ene dni zaporedama po Gorenskem hudo deževalo, so se vode po vsih krajih tako narasle in nakipele, da so čez bregove vdarile in sèmtertje tudi veliko škode napravile; med drugimi je Sava v Krajnji med 3. in 4. dnevam omenjeniga mesca tri kozé mostá poderla in četrto tako razrušila, da je le malo manjkalo, da se ni tudi poderla in po Savi odplavala.

Ravno taka se je tudi Zadraškemu, dvé uri nad Kranjem, godila, kteriga je tudi večidel poderla in seboj vzela.

Zato je pa tudi tukajšno okrajno poglavarstvo ukazalo poderte mostove neutegama popraviti, da se sedaj od Ljubljane čez Krajnj zaperta cesta, tako hitro, ko bo moč, voznikom in pešcam zopet odpre. In na ta ukaz je naglo toliko tesarjev in družih za to delo potrebnih delovcev, razrušene mostove popravljat, skupej prišlo, da jih bojo, če kaj hujšiga ne pride, kmali tako popravili, da se bo dalo v enih tednih čez nje hoditi in voziti; do takrat morajo pa ljudje in vozniki, kteri hočejo v Krajnj ali še naprej vozariti, čez Smledniški most pod Šmarno Goro hoditi in svoje reči prepeljavati.

Iz Ljubljane. Po izstopu dosluženega mestniga svetovavca gosp. Köstelna je mestni odbor v seji 30. kimovca tekočiga leta gospoda Franc Oblaka, asesorja v Kočevji, za družiga mestniga svetovavca zvolil. — Ministerstvo nauk naznani tukajšnjemu poglavarstvu, da vložnine ali štípendije se preparandam zdaj še ne morejo deliti, kakor je bilo že drugič prošeno, da je pa ministerstvo perpravljeno na nasvét deželne šolske uradnije zares ubožnim pripravljancam kako pripomoč podeliti, ako se z véрно-čednostnim obnašanjem in posebno pridnostjo skažejo. — Včeraj ponoči, kmalo po eni smo čutili v Ljubljani lahek potres.

Novičar iz mnogih krajev.

Njegovo veličanstvo, svitli cesar se je podal iz Horvaškega čez Občine, kjer so mu Teržačani častni obok napravili, v vojaško ležišče na Laško, se bo pa spet kmalo vernil in dalje po Horvaškem popotoval. — Ukaz gledé posvečevanja nedelj in praznikov se bode kakor govoré, nekoliko pre naredil in sicer tako, da bodo tisti obertniki, ki prodajajo živež, obléko in druge za življenje neogibljivo potrebne reči, bodo smeli svoje prodajavnice do devetih zjutraj popolnoma odperete imeti, od devete do dvanajste ure pa le na pol. Kerčme, kjer se žganje prodaja, pa bodo morale vsako nedeljo od 9 do 12, v zapovedanih praznikih pa od 9 zjutraj do 4 popoldne popolnoma zaperte biti, ker žganje ni tako potrebna reč. — V c. k. denarni kovnici se noč in dan s prekovanjem starega denarja v noviga vkvarjajo; baker, ki se bo pridobil, se bo za krajcarje porabil. — 4. tega mesca se je na Dunaji spet za 5,427.000 for. banknotov sožgalo. — Ne le na Gorenskem, ampak tudi iz drugih krajev se toži, da je bila velika povodinj. Reka Ren je bregove prestopila in na nekterih krajih Francoskiga mnoge škode napravila. — Amerikanci, ki so v Terstu austrianske vojaške parobrode ogledovali, so naprave in osnove austrianskega mornarstva močno hvallili. — Wellington, ki je unidan umerl, je bil, kakor je znano, nar starši vojskovodja austrianske armade, zdaj je prišel na njegovo mesto nadvojvoda Joan. — Železnico iz Verone na Taliamento je ministerstvo kupčije poterdilo. Izdelati se ima v 20 mescih, tedaj se ima odpreti v letu 1854. — V Berolinu se je kolera prikazala. — V Parizu se močno govori, da je francoska vlada, predin se je Napoleon na južno Francosko podal, na pervooblastne vlade pisala gledé cesarstva in dokazovala, kako bi bilo želeti, francosko državo v cesarstvo povzdigniti in tako tirjanju naroda zadostiti. Pet poslancev, pravijo, se je podalo na razne vladarske dvore. Do zdaj je sama angleška vlada na to odgovorila, ki tega ne želi in pravi, če Napoleon cesar postane, se tudi ne bo mogel ubraniti armadi, da bi ga ne silila dalej seči.

Popravitik.

V življenjepisje Kopitarja se je v 80. listu str. 319, v 19. versti od spodaj pogrešek vrnil, kteriga popraviti prosimo, in sicer namest: „Pa že 11. majnika 1844 končá Kopitarju slavno življenje pljučna sušica“, naj se bere „11. augusta“.